

QORTI TA' L-APPELL

**S.T.O. PRIM IMHALLEF
SILVIO CAMILLERI**

**ONOR. IMHALLEF
GIANNINO CARUANA DEMAJO**

**ONOR. IMHALLEF
NOEL CUSCHIERI**

Seduta tat-28 ta' Gunju, 2013

Appell Civili Numru. 1644/2000/1

**L-Avukat Dottor Hugh Peralta fil-kwalita` tieghu ta'
mandatarju specjali tas-socjeta` Taljana "Garber
Gesellschaft mbH S.R.L."**

v.

Credinvest International Corporate Finance Limited

Preliminari

1. Dawn huma zewg appelli, wiehed principali maghmul mis-socjeta` konvenuta Credinvest International Corporate Finance Limited [Credinvest] u l-iehor incidentali maghmul mis-socjeta` attrici Garber Gesellschaft mbH, SRI [Garber Gesellschaft], minn

sentenza moghtija mill-Onorabbli Prim' Awla tal-Qorti Civili fid-9 ta' Dicembru 2009 li permezz taghha dik il-Qorti ddecidiet billi cahdet l-eccezzjonijiet ta' Credinvest u kkundannatha thallas lil Garber Gesellschaft is-somma ta' tlett elef, disa' mija u wiehed u sebghin Euro (€3,971) bl-imghaxijiet min-notifika tac-citazzjoni, bl-ispejjez jigu sopportati minn Garber Gesellschaft inkwantu ghal $\frac{1}{5}$ u r-
rimanenti $\frac{4}{5}$ jithallsu minn Credinvest.

Il-Fatti

2. Il-fatti kif johorgu mill-att tac-citazzjoni huma dawn:

“In forza ta' kuntratt milfuq bejn Credinvest International Corporate Finance Limited u Garber Gesellschaft. nhar id-9 ta' Lulju 1998 (fotokopja tiegħu hawn annessa u markata bħala dokument ittra "A") Garber Gesellschaft ikkummissjonat lil Credinvest International Corporate Finance Limited sabiex issibilha persuna jew istituzzjoni finanzjarja fis-suq finanzjarju internazzjonali li jkun jista' jestendilha kreditu ta' CHF 3,500,00 u dan taħt diversi kundizzjonijiet imsemmija fl-istess kuntratt;

“Illi *ai termini* tal-istess kuntratt is-soċjeta` konvenuta obligat ruħha *inter alia* illi fi żmien approssimattiv ta' bejn tletin (30) u ħamsa u erbgħin (45) ġurnata hija kellha tissottometti lil Garber Gesellschaft sa tlett offerti ta' finanzjament b'rata ta' imghax li ma kellux jaqbez il-1.5% 'il fuq mil-LIBOR fis-sena;

“Illi Garber Gesellschaft obligat ruħha li tħallas kontribuzzjoni għall-ispejjez ("*cost contribution*") fl-ammont ta' US\$5,000 ekwivalenti għal cirka Lm2,273 bil-kundizzjoni illi l-istess depożitu jiġi rifiż kompletament f'każ (li s-soċjeta` konvenuta ma tkunx ottjeniet il-finanzjament skond il-kondizzjonijiet tal-istess kuntratt;

“Illi Garber Gesellschaft ħallset l-imsemmi ammont ta' US\$5,000 permezz ta' trasferiment bankarju fil-kont tas-soċjeta` konvenuta, fit-18 ta' Lulju 1998 (kopja tal-istess pagamenti hawn annessi u mmarkati bħala dokumenti ittri "B" ;

“Illi nhar it-22 ta' Settembru 1998, cioè` hamsa u sebgħin (75) ġurnata wara d-data tal-istess kuntratt, is-soċjeta` konvenuta permezz ta' fax (fotokopja tagħha hawn annessa u mmarkata bħala dokument ittra "C") talbet lil Garber Gesellschaft . estensjoni taż-żmien ta' ġimgħatejn lilegament sabiex tottjeni risposta mingħand Bank ismu mhux magħruf;

“Illi wara li għaddew tali ġimgħatejn is-soċjeta` konvenuta baqgħet ma tatx twegiba;

“Illi fit-22 t'Ottubru 1998 Gardenella wara talba li saritilha għal dan il-għan aċċettat illi tagħti estensjoni oħra ta' żmien ta' tlett ġimgħat sabiex fihom is-soċjeta` konvenuta tkun tista' tagħmel l-arranġamenti meħtieġa għall-finanzjament;

“Illi minkejja tali estensjoni oħra taż-żmien is-soċjeta` konvenuta xorta waħda baqgħet inadempjenti u ebda finanzjament ma ġie offrut lil Garber Gesellschaft ;

“Illi wara tant dewmien inutli mingħajr ebda riżultat, permezz ta' fax datata 16 ta' Novembru 1998 (fotokopja tagħha hawn annessa u mmarkata bħala dokument ittra "D"), cioè` wara li kienet skadiet it-tieni estensjoni taż-żmien ta' tlett ġimgħat konċessi minn Garber Gesellschaft l-istess soċjeta' talbet ir-ritorn lura tal-kontribuzzjoni ta' US\$5,000) minnha mħallsin kif ingħad aktar 'il fuq, u dan *ai termini* tal-istess kuntratt milħuq bejn il-partijiet;

“Illi s-soċjeta` konvenuta baqgħet inadempjenti minkejja diversi talbiet li sarulha mis-soċjeta` Garber Gesellschaft. għar-ritorn tal-istess ammont minnha mħallas;”

3. In bazi għall-premess, Garber Gesellschaft talbet li jigi dikjarat li Credinvest naqset mill-obbligi kontrattwali tagħha, u li konsegwentement din tigi ordnata tirrifondilha s-somma ta' elfejn, mitejn, tlieta u sebgħin Liri antiki (Lm2,273) imhallsa minnha fit-termini tal-kuntratt *de quo*.

Is-Sentenza Appellata

4. Illi l-ewwel Qorti waslet ghad-decizjoni taghha wara li ghamlet is-segweni konsiderazzjonijiet:

“Illi s-soċjeta’ attriċi qed titlob rifużjoni tas-somma ta’ ħamest elef Dollaru Amerikan (US \$5,000) li kienet ħallset għar-raġunijiet imsemmija fiċ-ċitazzjoni. Saret kawża oħra għal somma akbar minn soċjeta’ oħra rappreżentata mill-istess attur *nomine* li qed tiġi deċiża wkoll illum stess. Il-kuntratti saru flimkien.

“Illi għandu jingħad mill-ewwel li l-ewwel eċċezzjoni ġiet rinunzjata fis-seduta tat-3 ta’ Mejju 2001.

“Illi s-soċjeta’ konvenuta qed teċċepixxi kif ġia’ ingħad, in-nullita’ tal-kuntratt u l-preskrizzjoni ta’ sentejn, fost affarijiet oħra.

“Illi fir-rigward tal-preskrizzjoni l-iktar preskrizzjoni qasira fil-każ in eżami hija dik ta’ sentejn (artikolu 1027) eċċepita mis-soċjeta’ konvenuta. Sa Settembru 1998 is-soċjeta’ konvenuta kienet għadha qed titlob estensjoni taż-żmien biex tottjeni is-self in kwistjoni (Dok C). Għalhekk billi l-kawża ġiet intavolata fit-23 ta’ Awissu 2000, u allura *entro* s-sentejn minn meta l-azzjoni attriċi setgħet ġiet mibdija, din l-eċċezzjoni qed tiġi respinta.

“Illi parti sostanzjali mill-provi tas-soċjeta’ konvenuta kienu marbuta mal-fatt li l-persuna li ffirmat il-kuntratt mas-soċjeta’ attriċi ma kinitx tirrappreżentaha. Għalhekk skond l-istess soċjeta’, il-kuntratt inizjali huwa null u ma jistax jipproduċi effetti u kwindi lanqas ma tista’ s-soċjeta’ attriċi titlob rifużjoni tal-flus li ħallset. Għalkemm *prima facie* jidher ċar li fil-fatt Andreas Melhorn ma kellux rappreżentanza tas-soċjeta’ konvenuta, il-Qorti xorta mhix sodisfatta li l-istess soċjeta’ konvenuta tista’ tieġu vantaġġ minn din is-sitwazzjoni, u dan għal żewġ raġunijiet prinċipali. L-ewwelnett hija stess bdiet tħaddem il-ftehim u fl-istess eċċezzjonijiet tagħha qed tgħid li n-negozju ma rnexxiex mhux tort tagħha, u sekondarjament hija wkoll ammettiet li rċeviet il-flus in kwistjoni, għalkemm qed tgħid li ħallset lil Melhorn u ċertu Harrington is-somma ta’ sitt

elef, sitt mija u sitta u sittin Dollaru (\$6,666) għal prestazzjonijiet tagħhom. Id-Direttur Maniġerjali tas-soċjeta' konvenuta Alain Mangion ikkonferma li huma pprovdew xorta s-servizzi in kwistjoni (seduta tal-21 ta' Jannar 2008). F'dan l-aspett kif sewwa rrimarka l-attur fin-nota ta' sottomissjonijiet tiegħu, il-konvenut ma setax jieħu vantaġġ mill-fatt kważi tekniku li jeċċepixxi n-nullita' tal-obbligazzjoni tiegħu, meta fil-fatt għażel li jibda jimplimenta l-istess ftehim safejn u sakemm jaqbillu. *"Aġir li jirrasenta l-indebitu ... bl-ebda mod ma jiġġustifika l-inadempjenza kontrattwali tal-appellat avolja una volta għażel li jirratifika l-kuntratt bl-aġir tiegħu."* *Pacta sunt servanda.* ("**Borg nomine vs Camilleri**" Vol LXXXI- I – paġna 402). Kif ġia' ingħad f'dan il-każ is-soċjeta' konvenuta tant bdiet taħdem fuq il-proġett illi għal diversi drabi talbet u ngħatat estensjoni tat-terminu biex twassal għal konklużjoni il-kuntratt. Ma tistax għalhekk tipprevalixxi ruħha mill-fatt li Melhorn ma kienx jirrapprezentaha.

"Illi ma jidher li hemm ebda bażi għaliex is-soċjeta' konvenuta qed tirrifjuta li tħallas lura l-ammont li rċeviet, salv għall-fatt li hija tħallset is-somma ta' sitt elef, sitt mija u sitta u sittin Dollaru (\$6,666) fuq indikati. Il-kuntratt innifsu jgħid infatti illi *"The cost contribution shall be refunded entirely should the contractor not be able to procure financing within the agreed upon framework of conditions."* L-istandard agreement li s-soċjeta' konvenuta tgħid li kienet abitwalment tħaddem ma kienx japplika f'dan il-każ għaliex ma kienx dak iffirmat, u li hija stess bdiet tħaddem immedjament. Il-Qorti ma jidhrilhiex li kien hemm xi nuqqas da parti tas-soċjeta' attriċi biex il-kuntratt ma twassalx għal tmiemu. Għalkemm l-imsemmi Alain Mangion isostni fl-affidavit tiegħu (fol 160) illi f'daqqa waħda s-soċjeta' attriċi qaltilhom li ma kinitx interessata, dan ġara f'Novembru 1998 meta allura skond il-kuntratt is-soċjeta' konvenuta kienet suppost ġia' gabet ir-riżultat meħtieġ.

"Illi kif ġia' ingħad pero' jirriżulta ċar illi s-soċjeta' konvenuta tħallset sitt elef, sitt mija u sitta u sittin Dollaru (\$6,666) kif appena rċeviet il-flus, u dan biex tħallas il-

kummissjoni lill-persuni msemmija. Il-Qorti jidrilha li s-soċjeta' konvenuta għamlet dan il-ħlas *in bona fede* u għalhekk tħoss li hija ġustifikata li ma tirrifondix dawn il-flus li tħallsu lill-persuni (Melhorn u Harrington) li kienu wasslu lill-partijiet għal dan il-ftehim. Peress li l-ħlas sar fuq iż-żewġ kuntratti u li l-kuntratt l-ieħor kien għal somma tlett darbiet dak ta' din il-kawża, l-ammont mitlub mis-soċjeta' attrici għandu allura jkun ridott b'elf, sitt mija u sitta u sittin Dollaru u ħamsin centeżmu (\$1,666.50); fiż-żmien tat-tranzazzjoni ekwivalenti għal ħames mija u tmienja u sittin Lira Maltin u ħamsa u għoxrin centeżmu (Lm568.25). Għalhekk is-soċjeta' attrici għandha tigi rifiuza s-somma ta' elf, seba' mija u erba' Liri Maltin u ħamsa u sebgħin centeżmu (Lm1,704.75) ossija tliet elef, disa' mija u wieħed u sebgħin Ewro (€3,971)."

L-Aggravji

5. Fis-succint, l-aggravji ta' Credinvest huma s-segwent: [1] li l-kuntratt ma jorbotx lilhom, stante li min deher għas-socjeta` ma kellux d-debita awtorizzazzjoni; [2] li t-talba għar-rifuzjoni tal-*cost contribution* hija preskritta fit-termini tal-Artikolu 1027 tal-Kap. 16; [3] li dan l-ammont mhuwiex rifondibbli, stante li jirrapprezenta spejjez inkorsi minn Credinvest fl-ezekuzzjoni tal-obbligi kontrattwali tagħha; [4] li ma kien hemm ebda inadempjenza kontrattwali da parti tagħha; [5] li, f'kull kaz, hi m'għandhiex tirrifondi s-somma fl-intier tagħha. Għaldaqstant Credinvest qed titlob li din il-Qorti thassar is-sentenza appellata, jew tirriformaha billi tordna li Credinvest thallas lil Garber Gesellschaft somma li tigi likwidata minn din il-Qorti, u li tkun inferjuri għal hdax-il elf, disa' mija u hdax-il Euro u hamsa u għoxrin centezmi (€11,911.25).

6. L-appell incidental ta' Garber Gesellschaft huwa fis-sens li skont il-kuntratt kellu jigi rifuz lilha l-ammont intier imhallsa minnha fuq il-kuntratt bhala *cost contribution*. Għalhekk għar-ragunijiet esposti minnha fir-risposta tagħha u fl-appell incidental, qed titlob il-konferma tas-sentenza appellata hlief għal dik il-parti fejn irriduciet l-ammont għal tlett elef, disa' mija u wieħed u sebgħin

Kopja Informali ta' Sentenza

Euros (€3,971), u minflok, tordna li s-somma li ghandha thallas Credinvest tkun ekwivalenti ghal hamest elef Us Dollars (US\$5,000).

L-Appell Principali [Credinvest]

Fir-rigward, din il-Qorti taghmel referenza ghall-konsiderazzjonijiet maghumla minnha fir-rigward tal-aggravji tas-socjeta` Credinvest, fis-sentenza moghtija lllum fil-kawza numru 1643/00 fl-ismijiet **L-Avukat Dottor Hugh Peralta fil-kwalita` teighu ta' mandatarju specjali tas-socjeta` Svizzera Gardanella S.A. v. Credinvest International Corporate Finance Limited**, u taddottahom fl-intier taghhom, salv li filwaqt li f'dik il-kawza il-*cost contribution* kienet ta' hmistax-il elf US Dollars (US\$15,000), fil-kawza odjerna kien ta' hamest elef US Dollars (US\$5,000).

Ghall-istess ragunijiet moghtija fil-sentenza fuq citata, tqis bhala nfondati l-aggravji kollha mressqa minn Credinvest.

L-Appell Incidentali [Garber Gesellschaft]

Anke fir-rigward ta' dan l-appell incidentali l-Qorti taghmel referenza ghall-konsiderazzjonijiet taghha moghtija fis-sentenza fuq citata, numru 1643/00, u taddottahom fl-intier taghhom.

Ghaldaqstant tqis bhala fondat l-aggravju tas-socjeta` Garber Gesellschaft.

Decide

Ghar-ragunijiet premissi tiddeciedi billi tichad l-appell principali ta' Credinvest; tilqa' l-appell incidentali ta' Garber Gesellschaft billi thassar is-sentenza appellata f'dik il-parti fejn ikkundannat lil Credinvest thallas lil Garber Gesellschaft is-somma ta' tlett elef, disa' mija, wiehed u sebghin Euros (€3,971), u minflok, tordna li Credinvest thallas lill-istess Garber Gesellschaft is-somma f'munita Euro ekwivalenti ghal hamest elef US Dollars (US\$5,000), skont ir-rata tal-kambju vigenti lllum, bl-

Kopja Informali ta' Sentenza

imghaxijiet min-notifika tac-citazzjoni; tikkonferma l-bqija tas-sentenza.

Thassar dik il-parti tas-sentenza fejn l-ewwel Qorti ordnat lil Garber Gesellschaft thallas kwint $\frac{1}{5}$ mill-ispejjez, u minflok, tordna li l-ispejjez taz-zewg istanzi ghandhom jigu sopportati minn Credinvest.

< Sentenza Finali >

-----TMIEM-----